

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทา
ปัญหาน้ำท่วมของกองเครื่องจักรกล

จัดทำโดย นายพชรพล แยมกลีบ
ตำแหน่ง นายช่างเครื่องกลชำนาญงาน
สังกัด สำนักงานการระบายน้ำ

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๒๘
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙

๑. เรื่อง การปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมของกองเครื่องจักรกล

๒. หลักการและเหตุผล

สภาพของกรุงเทพมหานครในอดีตประกอบด้วยลำคลอง หนอง บึง และพื้นที่ว่างจำนวนมาก ปัญหาน้ำท่วมที่ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจนถึงขั้นภาวะเศรษฐกิจได้รับความเสียหายจึงเกิดขึ้นไม่บ่อยนัก เมื่อความเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานคร โดยปราศจากการวางผังเมืองให้ถูกต้อง ไม่มีการวางแผนการใช้ที่ดิน และการจัดการด้านสาธารณูปโภคให้เหมาะสม ตลอดจนขาดระบบการป้องกันน้ำท่วมเขตชุมชนที่มีประสิทธิภาพ เมื่อรวมกับปัญหาการสูบน้ำบาดาลมาใช้โดยไม่มีการควบคุม จนเป็นเหตุให้แผ่นดินทรุดเป็นแอ่งในบริเวณกว้าง ส่งผลให้เกิดปัญหาน้ำท่วม น้ำท่วมขังในกรุงเทพมหานคร

กองเครื่องจักรกล สำนักการระบายน้ำ มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหา ควบคุม และให้บริการเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล เครื่องมือกล และยานพาหนะทุกประเภท การจัดหา การเก็บรักษา และควบคุมพัสดุเครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงอะไหล่ วัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น การซ่อมและบำรุงรักษา เครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล และยานพาหนะทุกประเภท

จากสถานการณ์ฝนตกหนักในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นผลให้น้ำในพื้นผิวจราจรจะมีปริมาณมากรอการระบายออกตามช่องรับน้ำฝนริมทางเท้า ทำให้การจราจรติดขัด การเดินทางไปยังจุดที่ได้รับแจ้งเครื่องขัดข้อง ล่าช้าไม่ทันการณ์ ประกอบกับเครื่องสูบน้ำจะมีเหตุขัดข้อง ส่งผลให้การปฏิบัติงานเต็มไปด้วยปัญหาและอุปสรรค การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต้องทำงานแข่งกับเวลา โดยมุ่งหวังให้เกิดผลกระทบกับประชาชนน้อยที่สุดซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๐ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ มหานครปลอดภัย ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ ๑.๔ ปลอดภัยพิบัติที่ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำท่วม

การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมของเจ้าหน้าที่กองเครื่องจักรกลต้องทำงานแบบสอดประสานระหว่างหน่วยงาน จากการปฏิบัติงานที่ผ่านมาพบว่าเจ้าหน้าที่ยังขาดประสบการณ์ ความชำนาญ เนื่องจากเป็นอัตรากำลังใหม่ รวมถึงเจ้าหน้าที่บางคนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเครื่องสูบน้ำและเครื่องจักร ตลอดจนการแก้ไขปัญหาและการบำรุงรักษาในเบื้องต้น ส่งผลให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขัง การระบายน้ำไม่ทัน ส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครโดยเฉพาะด้านการเดินทางสัญจร

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมของกรุงเทพมหานครของกองเครื่องจักรกลให้เกิดประสิทธิภาพ จึงเห็นสมควรจัดโครงการการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมของกองเครื่องจักรกลโดยมุ่งหวังที่จะพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในแนวทางการปฏิบัติงาน เทคนิค วิธีการ การบำรุงรักษา การแก้ไขปัญหาเบื้องต้น เพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในสถานการณ์จริง โดยอาศัยความรู้ที่ได้รับไปปรับประยุกต์ใช้กับประสบการณ์ในการจัดการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมได้อย่างมีอาชีพ สามารถลดข้อร้องเรียนจากประชาชนลงได้ ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร ทำให้ประชาชนรู้สึกปลอดภัยจากปัญหาน้ำท่วม

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาน้ำท่วมของเจ้าหน้าที่กองเครื่องจักรกลเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- ๓.๒ เพื่อจัดทำคู่มือการใช้เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของกองเครื่องจักรกล
- ๓.๓ เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจวิธีแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในสถานการณ์จริง

๔. เป้าหมาย

- ๔.๑ จัดทำคู่มือการใช้เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- ๔.๒ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมให้แก่เจ้าหน้าที่กองเครื่องจักรกล จำนวนไม่น้อยกว่า ๖๐ คน จำนวน ๒ ครั้ง ณ ศูนย์กีฬาไทย-ญี่ปุ่น ดินแดง

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงานฯ

๕.๑ หลักบริหาร ๔M

ประกอบด้วย Man, Money, Materials, Management อธิบายได้ดังนี้

๑. Man หรือ คน คือ การบริหารกำลังคน จะใช้คนอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลกับงานให้มากที่สุด

๒. Money หรือ เงิน คือ การบริหารเงิน จะจัดสรรเงินอย่างไรให้ใช้จ่ายต้นทุนน้อยที่สุดและให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๓. Materials หรือ วัสดุ คือ การบริหารวัสดุในการดำเนินงานว่าจะทำอย่างไรให้สิ้นเปลืองน้อยที่สุด หรือเกิดประโยชน์สูงสุด

๔. Management หรือ การจัดการ คือ การจัดการ คือกระบวนการจัดการบริหารควบคุมเพื่อให้งานทั้งหมดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่

ในการปฏิบัติงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมของกองเครื่องจักรกลสำนักการระบายน้ำ จะเป็นการปฏิบัติงานที่เน้นในเรื่องของการบริหารกำลังคน เนื่องจากเมื่อเกิดเหตุฝนตกหนักพื้นที่กรุงเทพมหานครจะประสบปัญหาน้ำท่วมขังรอการระบาย ด้วยจำนวนบุคลากรที่มีจำนวนจำกัด แต่พื้นที่กว้าง จำเป็นต้องเสริมสร้างสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเกิดประสิทธิภาพภายในเวลาจำกัด ในส่วนของเครื่องมือ กองเครื่องจักรกลมีเครื่องมือที่เพียงพอแต่ในการปฏิบัติงานหากมีการใช้งานเครื่องมือเป็นระยะเวลานาน จะประสบปัญหาเครื่องสูบน้ำชำรุดขณะใช้งาน จึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบ และเสริมสร้างการแก้ไขปัญหาและการบำรุงรักษาในเบื้องต้น กระบวนการจัดการกองเครื่องจักรกลมีการประสานงานในการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานภายในสังกัดสำนักการระบายน้ำ และมีการวางแผนในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

๕.๒ แนวคิดเรื่องการจัดการความรู้ (Knowledge Management)

ตามคำจำกัดความของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ความรู้ คือ สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ ความเข้าใจ หรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิดหรือ ปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละสาขา (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๖ : ๒๔๓)

การจัดการความรู้ในองค์กรหมายถึง “การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ใน องค์กร ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กร สามารถ เข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผล ให้ องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันสูงสุด”

ความรู้ จำแนกออกได้เป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ๑) ความรู้ที่สั่งสมในตน เป็นความรู้ที่อยู่ในตัวของแต่ละ บุคคล เกิดจากประสบการณ์ การเรียนรู้ หรือพรสวรรค์ต่างๆ ซึ่งสื่อสารหรือถ่ายทอดไป ในรูปของตัวเลข สูตร หรือลายลักษณ์อักษรได้ยาก ความรู้ชนิดนี้พัฒนาและแบ่งปันกันได้ และเป็น ความรู้ที่ก่อให้เกิดความ ได้เปรียบในการแข่งขัน ๒) ความรู้ที่ชัดแจ้ง เป็นความรู้ที่เป็นเหตุเป็นผล สามารถรวบรวมและถ่ายทอดออกมาในรูปแบบต่างๆ ได้ เช่น หนังสือ คู่มือ เอกสารและรายงานต่างๆ ซึ่งทำให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย

ประโยชน์ของการจัดการความรู้ ได้แก่

๑) ปรับปรุงประสิทธิภาพและเพิ่มผลผลิตให้กับทุกภาคส่วนขององค์กร
๒) สร้างนวัตกรรมและการเรียนรู้รวมถึงการส่งเสริมให้แสดงความคิดเห็น และ แลกเปลี่ยนความรู้ได้อย่างเต็มที่

๓) เพิ่มคุณภาพและลดรอบเวลาในการให้บริการ

๔) ลดค่าใช้จ่ายโดยจำกัดกระบวนการที่ไม่สร้างคุณค่าให้กับงาน

๕) ให้ความสำคัญกับความรู้ของพนักงานและให้ค่าตอบแทนและรางวัลที่ เหมาะสม

จะเห็นว่าการจะจัดทำคู่มือการใช้เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกล จะต้องมีการรวบรวม ความรู้ทั้งที่มีอยู่ ในเอกสารต่างๆ และที่สั่งสมอยู่ในแต่ละบุคคลในองค์กรหรือประสบการณ์มาประมวล เป็นเนื้อหาที่สามารถถ่ายทอดได้ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย สามารถเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น ส่งผลให้การ ปฏิบัติงานด้านการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมของเจ้าหน้าที่กองเครื่องจักรกลเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๕.๒ แนวคิดเรื่องการประสานงาน

องค์ประกอบของการประสานงาน (สมิต สัมณกร ; ๒๕๕๙)

๑. ความร่วมมือ เป็นการสร้างความสัมพันธ์ภาพในการทำงานร่วมกันของทุกฝ่าย โดยอาศัยความเข้าใจ หรือการตกลงร่วมกัน มีการรวบรวมกำลังความคิด วิธีการ เทคนิค และระดม ทรัพยากรมาสนับสนุนร่วมกันเพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เต็มใจที่จะทำงานร่วมกัน

๒. จังหวะเวลา คือ การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของ แต่ละคน ตามกำหนดเวลาที่ตกลงกันให้ตรงเวลา

๓. ความสอดคล้อง คือการพิจารณาความเหมาะสมพอดี ไม่ทำงานซ้อนกัน

๔. ระบบการสื่อสาร คือ จะต้องมีการสื่อสารที่เข้าใจตรงกันอย่างรวดเร็ว

๕. ผู้ประสานงาน จะต้องสามารถดึงทุกฝ่ายเข้าร่วมทำงานเพื่อไปสู่จุดหมายเดียวกัน ตามที่กำหนดวัตถุประสงค์

การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมของเจ้าหน้าที่กอง เครื่องจักรกลต้องทำงานแบบสอดคล้องประสานระหว่างหน่วยงาน จำเป็นต้องใช้การประสานงาน การสื่อสาร ระหว่างกันภายในหน่วยงาน เมื่อเกิดปัญหาจะสามารถร่วมกันแก้ไขปัญหาตามจุดต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะเมื่อมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ตามแผนปฏิบัติการจะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอน

ลดการสูญเสีย หรือประชาชนได้รับความเดือดร้อนน้อยที่สุด การประสานจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการรวบรวมกำลังความคิด วิธีการ เทคนิค และระดมทรัพยากรมาสนับสนุนร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหา

๕.๔ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร (SWOT Analysis)

SWOT ANALYSIS หมายถึง การวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร เพื่อการวางแผนป้องกันความผิดพลาดและปรับปรุงพัฒนาให้การดำเนินการขององค์กรบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

๑. การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน ได้แก่

๑.๑ S: Strength (จุดแข็ง) หมายถึง การพิจารณาปัจจัยภายในหน่วยงาน โดยวิเคราะห์ จากสิ่งแวดล้อมภายใน ว่ามีส่วนดี ความเข้มแข็ง ความสามารถ ศักยภาพ ส่วนที่ส่งเสริมความสำเร็จซึ่ง จะพิจารณาในด้านต่างๆ เช่น การบริหารระบบข้อมูล กำลังคน การเงิน ภาพลักษณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑.๒ W : Weakness (จุดอ่อน) หมายถึง การพิจารณาปัจจัยภายในหน่วยงาน โดยวิเคราะห์จากสิ่งแวดล้อมภายในว่ามีส่วนเสียความอ่อนแอ ข้อด้อยข้อจำกัด ซึ่งพิจารณาในด้านต่างๆ เช่นเดียวกับจุดแข็ง

๒.การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่

๒.๑ O : Opportunity (โอกาส) หมายถึง การศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกว่าสภาพเช่นไรเหตุการณ์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจะส่งผลต่อองค์กรอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ หรือเป็น โอกาสอันดีต่อองค์กร โดยจะต้องพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี

๒.๒ T : Threat (อุปสรรค) หมายถึง การศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภัยคุกคาม ก่อให้เกิดผลเสีย หรือข้อจำกัดต่อองค์กร โดยจะต้องพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี

จากการวิเคราะห์ SWOT ของกองเครื่องจักรกล สำนักการระบายน้ำ ได้ดังนี้

ปัจจัยภายใน	
จุดแข็ง (Strength)	๑.เจ้าหน้าที่ของมีความสามารถในการประสานงานในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการแก้ไขและป้องกันน้ำท่วมในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๒. ผู้บริหารมีความตระหนักและให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมสำหรับการแก้ไขปัญหา น้ำท่วมในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร ๓.สำนักการระบายน้ำมีเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกลที่ใช้ในการแก้ไขและป้องกันน้ำท่วมเป็นจำนวนเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ๔. สำนักการระบายน้ำมีแผนหลักที่ชัดเจนในการป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วมของกรุงเทพมหานครซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ปี พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๖๐ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ มหานครปลอดภัย ประเด็นย่อยที่ ๑.๔ ปลอดภัยพิบัติ

ปัจจัยภายใน	
จุดอ่อน (Weakness)	๑.เจ้าหน้าที่ที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกลมีประสบการณ์ในการทำงานไม่เท่ากัน ผู้ที่เข้ามาใหม่ขาดประสบการณ์ ทักษะและเทคนิคต่างๆในการทำงาน ๒.ในหน่วยงานยังไม่มีมาตรฐานหรือคู่มือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ปัจจัยภายนอก	
โอกาส (Opportunity)	รัฐบาลให้การสนับสนุนภารกิจด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำของกรุงเทพมหานคร
อุปสรรค Threat	๑.หัวหน้าพื้นที่ที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกลมีจำนวนน้อยไม่สามารถควบคุมเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามพื้นที่ต่างๆได้ทั่วถึง ๒.ในการดำเนินการต้องได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาก่อนถึงจะปฏิบัติงานได้ ๓. สถานการณ์น้ำ ฝนตก ไม่สามารถควบคุมได้

จากการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน พบว่าจุดแข็ง คือบุคลากรของสำนักการระบายน้ำสามารถประสานงานในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการแก้ไขและป้องกันน้ำท่วมในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นอย่างดี ผู้บริหารของสำนักการระบายน้ำมีความตระหนักและให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมสำหรับการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร สำนักการระบายน้ำมีเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกลที่ใช้ในการแก้ไขและป้องกันน้ำท่วมเป็นจำนวนมากเพียงพอต่อการปฏิบัติงานและสำนักการระบายน้ำมีแผนหลักที่ชัดเจนในการป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วมของกรุงเทพมหานคร ในส่วนของจุดอ่อนพบว่าเจ้าหน้าที่ที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกลมีประสบการณ์ในการทำงานไม่เท่ากัน ผู้ที่เข้ามาใหม่ขาดประสบการณ์ ทักษะและเทคนิคต่างๆในการทำงานและในหน่วยงานยังไม่มีมาตรฐานหรือคู่มือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกลที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทำให้การทำงานไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ ต่างคนต่างทำหน้าที่ของตนเอง คนที่มีประสบการณ์สูงก็สามารถทำงานได้ตามแผนการที่วางไว้ ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์น้อยก็ทำงานล่าช้าและบางเรื่องก็ต้องประสานและรอหัวหน้าพื้นที่ที่เข้ามาช่วยปฏิบัติทำให้งานไม่เป็นไปตามแผนการที่วางไว้ทำให้งานล่าช้าออกไป

จากการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกพบว่าโอกาส คือการที่ผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญกับภารกิจด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากปัญหาน้ำท่วมจะส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นวงกว้างในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้าน

เศรษฐกิจ สังคม สุขอนามัย การคมนาคมสัญจร นอกจากนี้รัฐบาลกลางก็ยังให้การสนับสนุน กรุงเทพมหานครในการดำเนินการกิจด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วมอีก แต่อุปสรรคที่พบคือในการดำเนินการก็คือหัวหน้าพื้นที่ที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกลมีจำนวนน้อยไม่สามารถควบคุมเจ้าหน้าที่ได้ทั่วถึงและในการดำเนินการใดๆต้องได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาก่อนที่จะปฏิบัติงานได้เป็นต้น

จาก SWOT Analysis จึงเลือกกลยุทธ์ ST (Strength and Threat Strategy) มาใช้การปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมของกองเครื่องจักรกลเนื่องจากข้อได้เปรียบด้านจุดแข็งที่บุคลากรของสำนักการระบายน้ำสามารถประสานงานในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการแก้ไขและป้องกันน้ำท่วมในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นอย่างดี รวมทั้งผู้บริหารของสำนักการระบายน้ำให้การสนับสนุนและหน่วยงานมีเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกลที่ใช้ในการแก้ไขและป้องกันน้ำท่วมเป็นจำนวนมากเพียงพอต่อการปฏิบัติงานเมื่อพิจารณาพร้อมกับข้อจำกัด คือ หัวหน้าพื้นที่ที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกลมีจำนวนน้อยไม่สามารถควบคุมเจ้าหน้าที่ได้ทั่วถึงและในการดำเนินการใดๆต้องได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาก่อนที่จะปฏิบัติงานได้ดังนั้นเพื่อให้เกิดการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมของกองเครื่องจักรกล โดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมให้แก่เจ้าหน้าที่กองเครื่องจักรกล จำนวน ๖๐ คน จำนวน ๒ ครั้ง ณ ศูนย์กีฬาไทย-ญี่ปุ่น ดินแดงและการจัดทำคู่มือการใช้เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะสามารถช่วยเพิ่มความรู้ ทักษะ ตลอดจนการบำรุงรักษาและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมเบื้องต้นเกี่ยวกับเครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลได้เป็นอย่างดี

๖.กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมของกองเครื่องจักรกลต้องมีการกรอบแนวทางการดำเนินงานจึงจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ จึงได้กำหนดการดำเนินการดังนี้

๖.๑ การเตรียมการ

การเตรียมการเป็นขั้นตอนของการวางแผน การกำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีการ มีการกำหนดหลักสูตรการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วม รวมถึงการรวบรวมข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำคู่มือการใช้เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยมีรายละเอียดดังนี้

๖.๑.๑ เสนอขออนุมัติโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมของกองเครื่องจักรกล และขออนุมัติดำเนินโครงการจากผู้อำนวยการสำนักการระบายน้ำ

๖.๑.๒ สืบค้น ตรวจสอบ และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้งานเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล การซ่อมบำรุงเบื้องต้น และจัดทำหลักสูตรปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วม

๖.๑.๓ กำหนดสถานที่ในการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วม ณ ศูนย์กีฬาไทย-ญี่ปุ่น ดินแดง และจัดทำหนังสือขอใช้สถานที่ตามกำหนดการอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งกำหนดไว้ ๒ ครั้งในปี.ศ. ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๐ – ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๘ – ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐

๖.๑.๔ ประสานวิทยากร และจัดทำคำสั่งที่เกี่ยวข้อง เช่น คำสั่งผู้เข้ารับการอบรม คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการ และเจ้าหน้าที่ดำเนินโครงการ คำสั่งคณะทำงานด้านคู่มือการใช้เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลของกองเครื่องจักรกล สำนักการระบายน้ำ

๖.๑.๕ ประชุมคณะทำงานด้านคู่มือการใช้เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลของกองเครื่องจักรกล สำนักการระบายน้ำเพื่อรวบรวมเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เช่นการใช้งานเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล การซ่อมบำรุงเบื้องต้นและเสนอผู้บังคับบัญชาให้ความเห็นชอบในส่วนของเนื้อหา ข้อมูลในเล่มคู่มือการใช้เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลของกองเครื่องจักรกล สำนักการระบายน้ำ

๖.๑.๖ จัดทำหนังสือเชิญวิทยากร และหนังสือแจ้งคำสั่งการอบรมเชิงปฏิบัติการ

๖.๑.๗ จัดทำแบบทดสอบก่อนและหลังการเข้ารับการฝึกอบรมตามโครงการ และข้อเสนอแนะต่างๆ

๖.๑.๘ จัดทำรายงานผลการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมต่อผู้บริหารกรุงเทพมหานคร

๖.๒ การดำเนินการ

๖.๒.๑ จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วม ณ ศูนย์กีฬาไทย-ญี่ปุ่น ดินแดง และจัดทำหนังสือขอใช้ สถานที่ตามกำหนดการอบรมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๐ – ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐

๖.๒.๒ มีการทดสอบความรู้ความเข้าใจผู้เข้ารับการอบรมก่อนและหลังการอบรม ครั้งที่ ๑ และกำหนดบททดสอบในสถานการณ์จำลองให้ดำเนินการแก้ปัญหาภายในเวลาที่กำหนด

๖.๒.๓ รวบรวมผลการเข้ารับการอบรม และนำมาประเมิน และรวบรวมข้อเสนอแนะมาปรับใช้ในการจัดอบรมครั้งที่ ๒

๖.๒.๔ จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วม ณ ศูนย์กีฬาไทย-ญี่ปุ่น ดินแดง และจัดทำหนังสือขอใช้ สถานที่ตามกำหนดการอบรมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๐ – ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

๖.๒.๕ มีการทดสอบความรู้ความเข้าใจผู้เข้ารับการอบรมก่อนและหลังการอบรม ครั้งที่ ๒ และกำหนดบททดสอบในสถานการณ์จำลองให้ดำเนินการแก้ปัญหาภายในเวลาที่กำหนด

๖.๒.๖ นำเสนอผลการจัดโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมของกองเครื่องจักรกลแก่ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร

๖.๓ การติดตามและประเมินผล

๖.๓.๑ ติดตามจากผลความรู้ความเข้าใจผู้เข้ารับการอบรมก่อนและหลังการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมของกองเครื่องจักรกล

๖.๓.๒ ติดตามจากการประชุมคณะทำงานด้านคู่มือการใช้เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลของกองเครื่องจักรกล สำนักการระบายน้ำ เพื่อรวบรวมเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เช่นการใช้งานเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล การซ่อมบำรุงเบื้องต้น และเสนอผู้บังคับบัญชาให้ความเห็นชอบในส่วนของเนื้อหา ข้อมูลในเล่มคู่มือดังกล่าว

๖.๓.๓ ติดตามจากผลการทดสอบการแก้ปัญหาสถานการณ์จำลองภายในระยะเวลาที่กำหนด

๖.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้รับผิดชอบกิจกรรม

๖.๔.๑ ผู้อำนวยการระบายน้ำอนุมัติโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมของกองเครื่องจักรกลให้ความเห็นชอบข้อมูล เนื้อหา ในการจัดทำคู่มือการใช้เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลของกองเครื่องจักรกล สำนักการระบายน้ำ รวมถึงการลงนามในหนังสือที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภายนอกและภายในสังกัดสำนักระบายน้ำ

๖.๔.๒ ผู้อำนวยการกองเครื่องจักรกล รับผิดชอบหลักในการควบคุม บริหารจัดการในการดำเนินโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมของกองเครื่องจักรกล ในภาพรวมรวมถึงการควบคุม สั่งการ ติดตามงานให้เป็นไปตามกรอบแนวทางการดำเนินงานที่วางไว้ ทั้งในส่วนของการจัดอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการและการจัดทำคู่มือ

๖.๔.๓ เจ้าหน้าที่กองเครื่องจักรกล รับผิดชอบในการดำเนินงานตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมของกองเครื่องจักรกล ครอบคลุมตั้งแต่การเตรียมการการจัดอบรมสัมมนา การจัดอบรมสัมมนา การจัดทำคู่มือการใช้เครื่องสูบน้ำ และเครื่องจักรกล การติดตามผลในแต่ละกิจกรรม รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้

๖.๔.๔ คณะทำงานด้านคู่มือการใช้เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลของ กองเครื่องจักรกล สำนักการระบายน้ำดำเนินการจัดรวบรวมเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เช่นการใช้งานเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล การซ่อมบำรุงเบื้องต้น และจัดทำคู่มือ โดยเสนอผู้บังคับบัญชาให้ความเห็นชอบในส่วนเนื้อหาของข้อมูลในเล่มคู่มือการใช้เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลของกองเครื่องจักรกล สำนักการระบายน้ำและขออนุมัติแผนปฏิบัติการฯ

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมของกองเครื่องจักรกลภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ระหว่างวันที่ ๒ มกราคม – ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๗.๑ เตรียมการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการโครงการประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมของกองเครื่องจักรกล ตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม – ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๙

๗.๒ จัดทำคู่มือการใช้เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลของกองเครื่องจักรกล สำนักการระบายน้ำ ดำเนินการจัดรวบรวมเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เช่นการใช้งานเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล การซ่อมบำรุงเบื้องต้น และเสนอผู้บังคับบัญชาให้ความเห็นชอบในส่วนเนื้อหาของข้อมูลในเล่มคู่มือการใช้เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลของกองเครื่องจักรกล สำนักการระบายน้ำ

๗.๓ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งกำหนดไว้ ๒ ครั้งในปีงบประมาณ ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๐ – ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๐ – ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

๗.๔ นำเสนอผลการจัดโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วมของกองเครื่องจักรกลแก่ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร

๘. งบประมาณ

ไม่ใช้งบประมาณ

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

๙.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๙.๑.๑ ระดับผลผลิต

๑) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทา
ปัญหาน้ำท่วมให้แก่เจ้าหน้าที่กองเครื่องจักรกล จำนวนไม่น้อยกว่า ๖๐ คน จำนวน ๒ ครั้ง ณ ศูนย์กีฬาไทย-
ญี่ปุ่น ดินแดง

๒) จัดทำคู่มือการใช้เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๙.๑.๒ ระดับผลลัพธ์

๑) ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้ารับการอบรมได้รับคะแนนอยู่ในระดับ ๘๐ คะแนนขึ้นไป
ไป ภายหลังจากการอบรมสัมมนาบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการบรรเทาปัญหาน้ำท่วม

๒) จำนวนการร้องเรียนของประชาชนลดลงคิดเป็นร้อยละ ๕

๙.๒ วิธีการ / เครื่องมือในการประเมินผล

๙.๒.๑ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมสัมมนาต่อคู่มือการใช้
เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลของกองเครื่องจักรกล สำนักการระบายน้ำ

๙.๒.๒ แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ ก่อนและหลังการเข้ารับการอบรมสัมมนา

๑๐. ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขัง น้ำท่วม ในพื้นที่
กรุงเทพมหานคร จะเห็นว่าสำนักการระบายน้ำเป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจในการดูแลเรื่องดังกล่าวโดยตรง
แต่จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อมีการเกิดฝนตกหนัก แล้วต้องใช้ระยะเวลานานในการระบายน้ำนั้น เกิดมา
จากขยะที่ตันอยู่ในบริเวณท่อซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ ประกอบกับการดำเนินการในการระบายน้ำ
ต้องทำงานแข่งกับเวลา เจ้าหน้าที่ต้องมีความรู้ ทักษะ ในการปฏิบัติงานอย่างสูง จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อ
ปรับปรุงประสิทธิภาพและการบรรเทาปัญหาน้ำท่วม ดังนี้

๑๐.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑๐.๑.๑ ควรมีการรณรงค์ให้ประชาชนกรุงเทพมหานครเลิกทิ้งขยะในจุดที่ไม่
เหมาะสม รวมทั้งมีแผนการขุดลอกท่อเป็นประจำทุกเดือนเพื่อลดปริมาณขยะลงได้

๑๐.๑.๒ ควรมอบหมายให้ทุกหน่วยงานจัดทำฐานข้อมูลในการรวบรวมวัสดุ
เครื่องมือ รวมถึงสรรพกำลังของแต่ละหน่วยงานมี โดยให้สำนักการคลังเป็นผู้รวบรวม เพื่อใช้เป็นฐานใน
การวางแผนการให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหาที่อาจเกิดจากผลของน้ำท่วมได้อย่างรวดเร็ว

๑๐.๒ ข้อเสนอแนะด้านปฏิบัติการ

๑๐.๒.๑ สำนักการระบายน้ำ ควรมีการจัดทำคู่มือการใช้งานเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล รวมถึงวิธีการดูแลรักษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๐.๒.๒ สำนักการระบายน้ำ ควรจัดอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในสังกัด ทุกปีงบประมาณ เพื่อยกระดับมาตรฐานการเข้าปฏิบัติการกิจได้อย่างรวดเร็ว สามารถลดข้อร้องเรียน และสามารถสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับกรุงเทพมหานครได้